

บทที่ 2

กรอบแนวดิดเพื่อการออกแบบสถาปัตยกรรม

2.1 หลักการออกแบบ (Design Principle)

หลักการออกแบบ (Design Principle) เป็นแนวทางการพัฒนาการบริการของรัฐผ่านระบบ ดิจิทัล เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐนำไปใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติ ประกอบด้วย 8 หลักการ โดยมี รายละเอียดดังนี้

รูปที่ 2.1-1 หลักการออกแบบ (Design Principle)

- (1) การใช้ข้อมูลร่วมกัน (Data Sharing) สนับสนุนให้เกิดการใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่าง หน่วยงานรัฐ เพื่อลดเอกสารแนบ โดยดำเนินการผ่านโครงสร้างพื้นฐานของการใช้ข้อมูลร่วมกัน ปัจจุบันสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัลได้มีการพัฒนากรอบแนวทางขึ้นมาเพื่อสนับสนุนหน่วยงาน ภาครัฐ ได้แก่ มาตรฐานข้อมูล (Data Standard) แนวทางการสร้าง API (API Guidance) และ ข้อตกลงการใช้เทมเพลตข้อมูลร่วมกัน (Template Data Sharing Agreement) ซึ่งจะช่วยลด อุปสรรคทางเทคนิคด้านความแตกต่างของระบบ รูปแบบการจัดเก็บ รวมถึงคุณภาพของข้อมูล อีก ทั้งต้องกำหนดแนวทางการใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานให้ชัดเจน เพื่อลดความสับสนในการ ป ฏิ บั ติ ต า ม พ . ร . บ . คุ้ ม ค ร อ ง ข้ อ มู ล ส่ ว น บุ ค ค ล พ.ศ. 2562 โดยระบุให้ชัดเจนว่าข้อมูลใดถือเป็นข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลที่สามารถเปิดเผยใช้ ร่วมกันได้ภายใต้หลักการของธรรมาภิบาลข้อมูล ที่สนับสนุนการทำงานระหว่างหน่วยงานบน แพลตฟอร์มกลางเดียวกัน
- (2) สร้างธรรมาภิบาลและการทำงานร่วมกัน (Governance and Cooperation on Digital Transformation) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัลได้จัดทำโครงการต้นแบบ (Engagement Project) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างโอเพนซอร์สเครื่องมือดิจิทัล (Digital Tools Open Source) หรือโครงสร้างพื้นฐานร่วม ให้หน่วยงานอื่น สามารถนำโอเพนซอร์สเครื่องมือดิจิทัลไปใช้พัฒนางาน บริการภาครัฐของหน่วยงานตนเอง แล้วจึงนำระบบงานบริการของแต่ละหน่วยงานมาเชื่อม ต่อกันใน ภายหลังโดยไม่จำเป็นต้องสร้าง single website domain ขึ้นมาก่อน ซึ่งช่วยประหยัดตันทุนการ พัฒนาบริการของรัฐและก่อให้เกิดมาตรฐานของระบบบริการ อีกทั้งยังกระตุ้นให้หน่วยงานเกิด ความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของ (Sense of Ownership) และร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา รัฐบาลดิจิทัลของประเทศ
- (3) พัฒนาบริการสาธารณะด้วยช่องทางดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบและมีประสิทธิภาพ (Digital by Default) โดยการพัฒนาบริการดิจิทัลตั้งแต่กระบวนการต้นทางให้สะดวกและใช้งานง่ายสำหรับ ประชาชนทุกกลุ่ม โดยไม่ทอดทิ้งผู้ที่ยังไม่สามารถเข้าถึงบริการ หรือผู้ที่ไม่สามารถใช้งานได้ด้วย ตนเองเพื่อให้ช่องทางดิจิทัลกลายเป็นช่องทางหลักในการรับบริการและทำธุรกรรมกับภาครัฐผ่าน การออกแบบบริการที่สามารถทำงานร่วมกันได้ และสนับสนุนการให้บริการที่ครอบคลุมและ ห ล า ก ห ล า ย เ ช่ น การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดแจ้ง หรือรับแจ้ง รวมถึง จัดให้มี ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) ทั้งจากผู้ให้และรับบริการที่ได้มาตรฐานและ ความปลอดภัยสูง เป็นต้น
- (4) หลักการครั้งเดียว (Once Only Principle) ประชาชนและภาคธุรกิจต้องสามารถเข้าถึง บริการดิจิทัลภาครัฐทั้งกระบวนการได้อย่างครบวงจร โดยการให้ข้อมูลกับภาครัฐเพียงครั้งเดียว ซึ่ง

จะเกิดขึ้นได้ผ่านการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อลดการขอข้อมูลที่ซ้ำซ้อน และ ลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนในการให้ข้อมูลกับภาครัฐเหลือเพียงครั้งเดียว โดยอาศัยพื้นฐาน สำคัญคือการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ตามประกาศคณะกรรมการ พัฒนารัฐบาลดิจิทัล ที่เป็นจุดเริ่มต้นให้หน่วยงานจัดทำข้อมูลขององค์กรให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่ สอดคล้องกับการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน พร้อมทั้งสามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยน ข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันกาล

- (5) สามารถปฏิบัติการร่วมกันได้ (Interoperability) บริการดิจิทัลของรัฐที่มีความเกี่ยวข้อง กัน ต้องได้รับการออกแบบให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น ทั้งระหว่างหน่วยงานและ ร ผ ว่ า ง ฝ า ย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในองค์กรเดียวกัน ผ่านแพลตฟอร์ม ระบบ โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล หรือ เครื่องมือกลางสำหรับใช้ในกระบวนการสำคัญ (Microservices) เช่น การเชื่อมโยงข้อมูลผ่าน ศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูล (GDX) การตรวจสอบและ ยืนยันตัวตนด้วยระบบ Digital ID การชำระ เ งิ น ผ่ า น e-Payment การจัดเก็บข้อมูลบนระบบคลาวด์กลางภาครัฐ หรือ Government Data Center and Cloud service (GDCC) เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและการเปิด โอกาสให้สามารถทำงานร่วมกับภาคเอกชนได้ด้วย
- (6) เปิดกว้างและโปร่งใส (Open and Transparent) หน่วยงานภาครัฐต้องมีการแบ่งบัน ข้อมูลระหว่างกัน และเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐโดยไม่ต้องร้องขอ และไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งประชาชน และภาคธุรกิจสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย และเป็นรูปแบบข้อมูลเปิดที่สามารถนำไปใช้ได้สะดวกบน ฐานของข้อมูลเปิดที่อ่านได้ด้วยเครื่อง (Machine Readable) ผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Data.go.th) ที่เป็นเสมือนศูนย์กลางการให้บริการข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐ ควรร่วมมือกับประชาชนและภาคธุรกิจเพื่อส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการออกแบบบริการของ รัฐที่จะช่วยสร้างความโปร่งใสและตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐ ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมของ ทุกภาคส่วน
- (7) ทักษะดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐ (Digital Skill) มุ่งขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล ของหน่วยงาน โดยการปรับปรุงขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบ (Role Description) สำหรับ ตำแหน่งด้านดิจิทัลให้ชัดเจน กำหนดเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ของ ตำแหน่งงานด้านดิจิทัล และการพัฒนาทักษะดิจิทัลร่วมกับภาคเอกชนโดยอาศัยการอบรมจาก หลักสูตรและสถาบันของรัฐที่ได้มาตรฐาน ทั้งการจัดอบรมผ่านระบบออนไลน์และออฟไลน์ ซึ่งจะ ช่วยให้หน่วยงานมีบุคลากรที่มีทักษะดิจิทัลในตำแหน่งและวิชาชีพที่หลากหลายมากขึ้น แก้ปัญหาก ร ข า ด แ ค ล น บุ ค ล า ก ร ดั า น ดิ จิ ทั ล

อีกทั้งควรพัฒนาทักษะดิจิทัลของเจ้าหน้าที่รัฐไปสู่ระดับพื้นที่อย่างทั่วถึง เพื่อกระจายการให้บริการ ดิจิทัลของรัฐได้อย่างครอบคลุม

(8) ขยายขีดความสามารถการให้บริการดิจิทัลของรัฐให้สามารถใช้งานได้ในระยะยาว (Scale-up Public Services) ในช่วงสถานการณ์ โควิด-19 มีบริการดิจิทัลของรัฐ จำนวนมากเกิดขึ้น และมีปริมาณผู้ใช้งานสูง จึงควรพัฒนาบริการดิจิทัลดังกล่าว ทั้งในด้านการพัฒนาเส้นทางการ ให้บริการ (Journey) และโครงสร้างพื้นฐานสำหรับรองรับการให้บริการที่จะขยายตัวต่อไป ทั้งในเชิง ประสิทธิภาพและความมั่นคงปลอดภัย อีกทั้งประเด็นด้านกฎหมาย กฎระเบียบที่ต้องปรับปรุงให้ ส อ ด รั บ กั บ บ ริ บ ท การทำงานเชิงดิจิทัลผ่านการประเมินความเหมาะสมของกฎหมาย เพื่อเพิ่มความไว้วางใจและ ความคล่องตัวในการบริหารงานและการให้บริการในระยะยาว

2.2 แหวทางการให้บริการ (Operation Model)

การให้บริการประชาชนหรือธุรกิจในแต่ละเรื่องอาจมีรูปแบบการดำเนินการที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับหน่วยงานเจ้าของบริการนั้น การเลือกรูปแบบการให้บริการหรือ Service Operation Model ที่เหมาะสมจะช่วยให้ประชาชนหรือธุรกิจได้รับความสะดวกและประสบการณ์ที่ดี บริการ ประเภทเดียวกันอาจมีหน่วยงานให้บริการได้หลายหน่วยงาน เช่น หน่วยงานส่วนกลาง หน่วยงาน ส่วนภูมิภาค หน่วยงานส่วนท้องถิ่น บริการบางประเภทควรต้องให้ประชาชนและธุรกิจได้รับ ประสบการณ์เหมือนกัน ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็ตาม ส่วนบริการบางประเภทอาจแตกต่างกันได้ขึ้นอยู่กับ ลักษณะของบริการ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์หรือ บริบทอื่น ๆ ก็ได้

สำหรับบริการบางประเภท หน่วยงานผู้ให้บริการอาจมีแนวทางการให้บริการ (Operation Model) ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ หรืออาจมีแนวทางการ ให้บริการที่เหมือนกันไม่ว่าจะมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่ที่ใด นอกจากนี้ การให้บริการบางเรื่องมีความ จำเป็นต้องใช้การติดต่อสื่อสารและใช้เอกสารและข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานย่อยภายในมาก หรือน้อยขึ้นอยู่กับลักษณะของการให้บริการนั้นและรูปแบบของการให้บริการ ในบางบริการ จำเป็นต้องติดต่อรับส่งข้อมูลและเอกสารกับหน่วยงานภายนอก

สองปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสบการณ์ของประชาชนและธุรกิจ ได้แก่ 1) การผสานบูรณาการกระบวนการให้บริการ (Service Process Integration) และ 2) การกำหนดมาตรฐานกระบวนการให้บริการ (Service Process Standardization) บางบริการ จำเป็นต้องมีการประสานข้ามหน่วยงานมาก (High Integration) บางบริการก็น้อย (Low Integration) บางบริการจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานวิธีการให้บริการที่เหมือนกัน (High

Standardization) บางบริการอาจไม่จำเป็น (Low Standardization) การปรับแต่งสองปัจจัยนี้ให้ เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานให้บริการ ทำให้สามารถแบ่งโมเดลการให้บริการออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

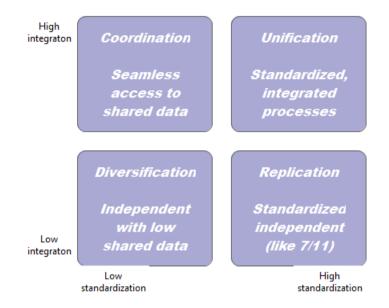
- (1) Unification (High Integration, High Standardization) การมีกระบวนการร่วมกันเป็น หนึ่งเดียว
- (2) Coordination (High Integration, Low Standardization) การพึ่งพาระหว่างกัน
- (3) Diversification (Low Integration, Low Standardization) การมีความเฉพาะตัว
- (4) Replication (Low Integration, High Standardization) การมีมาตรฐานที่ชัดเจนและ เฉพาะตัว

การเลือกว่าควรใช้แนวทางในการให้บริการ (Operation Model) แบบใดนั้น ให้พิจารณาจาก คำถามต่อไปนี้

- ความสำเร็จของการให้บริการนั้น จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากหน่วยงานอื่นหรือไม่ ต้อง ใช้ข้อมูลอะไรบ้าง พิจารณาคุณภาพข้อมูลนั้น เช่น ความถูกต้อง ความพร้อมใช้ ความ เป็นปัจจุบัน ทันกาล หากจำเป็นมาก จะเป็น High Integration และหากจำเป็นน้อย จะ เป็น Low Integration
- หน่วยงานจะได้ประโยชน์อะไร มากเพียงใด หากทุกหน่วยงานเจ้าของข้อมูลที่จำเป็น นั้ นใช้วิธีการมาตรฐานเดียวกัน หากได้ประโยชน์มาก จะเป็น High Standardization และ หากได้ประโยชน์มอง จะเป็น Low Standardization

ฐปที่ 2.2-1 Service Operation Model

2.2.1 Unification

แนวทางของโมเดลนี้ ให้ความสำคัญกับทั้งการประสานเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน (High Integration) และการกำหนดมาตรฐานกระบวนการให้บริการ (High Standardization) ให้ ความสำคัญกับประสบการณ์ (Customer Experiences) ผ่านการประสานร่วมมือกันให้บริการ ให้ ความสำคัญกับการใช้ข้อมูลการให้บริการร่วมกัน (Shared Transaction Data) และให้ความสำคัญ กับมาตรฐานกระบวนการให้บริการทำให้ง่ายต่อการกำกับและควบคุมคุณภาพของบริการ

2.2.2 Coordination

แนวทางของโมเดลนี้ จำเป็นต้องพึ่งพาการใช้ข้อมูลร่วมกันอย่างใกล้ชิด จำเป็นต้องสามารถ เข้าถึงข้อมูลที่ใช้ร่วมกัน (Shared Data) หน่วยงานมักมีลูกค้าหรือผู้ใช้บริการกลุ่มเดียวกัน ให้ ความสำคัญกับการให้บริการแบบบูรณาการหรือแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จหรือ One Stop Service กระบวนการให้บริการมีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน ให้ความสำคัญกับการสื่อสารภายในองค์กร ไม่ เน้ น ล ด ต้ น ทุ น ก า ร ใ ห้ บ ริ ก า ร แต่เน้นประสบการณ์ของผู้รับบริการ (Customer Experiences) ไม่จำเป็นต้องมีการกำหนด มาตรฐานมากนัก กล่าวคือ High Integration - Low Standardization

2.2.3 Diversification

แนวทางโมเดลนี้ พึ่งพาบริการของส่วนกลางไม่มากนัก มีพันธกิจที่ค่อนข้างจำเพาะ มี ภารกิจที่เป็นแกนกลางแตกต่างจากหน่วยงานอื่น มีความเกี่ยวข้องหรือพึ่งพาหน่วยงานอื่นไม่มาก

นัก ไม่มีความจำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรฐานวิธีปฏิบัติหรือมาตรฐานข้อมูลมากนัก สามารถใช้ ระบบดิจิทัลขั้นพื้นฐานโดยไม่ต้องพัฒนาระบบเฉพาะเพื่อรองรับการให้บริการ กล่าวคือ Low Integration - Low Standardization

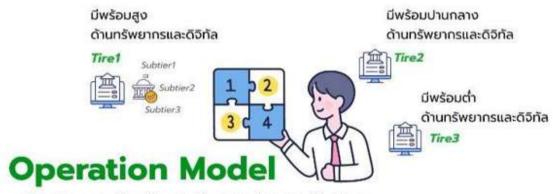
2.2.4 Replication

แนวทางโมเดลนี้ เน้นการกำหนดมาตรฐานกระบวนการให้บริการ แต่ไม่จำเป็นต้องมี การประสานกันในลักษณะเชื่อมโยงมากนัก หน่วยงานทำงานให้บริการได้อย่างอิสระแต่มีมาตรฐาน สูง ให้ความสำคัญกับการทำงานที่มีขั้นตอนมาตรฐาน ทำให้ไม่ว่าให้ใครทำ จะได้ผลลัพธ์เหมือนกัน กล่าวคือ Low Integration - High Standardization

2.3 สรุปแนวทางการออกแบบสถาบัตยกรรม

2.3.1 ข้อเสนอแนวทางการให้บริการที่ควรเป็น (Service Operation Model)

ในการให้บริการแก่ประชาชนหรือภาคธุรกิจในแต่ละเรื่องอาจมีรูปแบบการดำเนินการที่ แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับหน่วยงานเจ้าของบริการนั้น ในส่วนของรูปแบบการให้บริการหรือ Service Operation Model การเลือกใช้รูปแบบการให้บริการที่เหมาะสมจะช่วยให้ประชาชนหรือธุรกิจได้รับ ความสะดวกและประสบการณ์ที่ดี

บริการประเภทเดียวกัน อาจมีหลายหน่วยงานให้บริการ ควรต้องให้ประชาชนและธุรกิจได้รับประสบการณ์เหมือนกัน

(ส่วนกลาง, ส่วนภูมิภาค, ส่วนท้องถิ่น หรือ บริการบางประเภท)

รูปที่ 2.3.1-1 แนวทางการให้บริการที่ควรเป็น

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสบการณ์ของประชาชนและธุรกิจ ได้แก่

- (1) การผสานบูรณาการกระบวนการให้บริการ (Service Process Integration)
- (2) การกำหนดมาตรฐานกระบวนการให้บริการ (Service Process Standardization)

บริการบางประเภทจำเป็นต้องมีการประสานข้อมูลหรือการทำงานข้ามหน่วยงานมาก (High Integration) บางบริการมีการประสานข้อมูลหรือการทำงานข้ามหน่วยงานน้อย (Low Integration) บางบริการจำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรฐานวิธีการให้บริการที่เหมือนกัน (High Standardization) บางบริการอาจไม่จำเป็น (Low Standardization) การปรับแต่งสองปัจจัยนี้ให้เหมาะสมกับบริบท ของหน่วยงานให้บริการ ทำให้สามารถแบ่งโมเดลการให้บริการออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

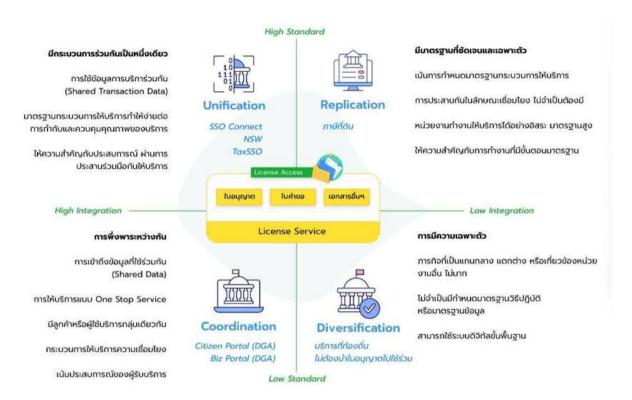
- (1) การมีกระบวนการร่วมกันเป็นหนึ่งเดียว : Unification (High integration, High standardization)
- (2) การพึ่งพาระหว่างกัน : Coordination (High integration, Low standardization)
- (3) การมีความเฉพาะตัว : Diversification (Low integration, Low standardization)
- (4) การมีมาตรฐานที่ชัดเจนและเฉพาะตัว : Replication (Low integration, High standardization)

ปัจจัยสำคัญในการเลือกว่าควรใช้แนวทางในการให้บริการ (Operation Model) แบบไหน ให้พิจารณาจาก

- (1) การให้บริการนั้น จำเป็นต้องอาศัยการประสานข้อมูลหรือการทำงานข้ามหน่วยงาน หรือไม่ รวมทั้งต้องใช้ข้อมูลประเภทไหน คุณภาพข้อมูลเป็นอย่างไร ความถูกต้อง ความพร้อมใช้ ความเป็นปัจจุบันของข้อมูล หากจำเป็นองอาศัยการประสานข้อมูลหรือการทำงานข้ามหน่วยงาน มาก จะเป็น High Integration และหากจำเป็นองอาศัยการประสานข้อมูลหรือการทำงานข้าม หน่วยงานน้อย จะเป็น Low Integration
- (2) มาตรฐานวิธีการให้บริการจำเป็นสำหรับหน่วยงานหรือไม่ หน่วยงานเจ้าของบริการหรือ ข้อมูลที่จำเป็นนั้นจะได้ประโยชน์มากหรือน้อยเพียงใด หากใช้วิธีการให้บริการที่เป็นมาตรฐาน เดียวกัน หากได้ประโยชน์มาก จะเป็น High Standardization และหากได้ประโยชน์น้อย จะเป็น Low Standardization

รูปที่ 2.3.1-2 โมเดลการให้บริการ

2.3.1.1 Unification

แนวทางในการให้บริการแบบนี้ ให้ความสำคัญกับทั้งการประสานเชื่อมโยงระหว่าง หน่วยงาน (High Integration) และการกำหนดมาตรฐานกระบวนการให้บริการ (High Standardization) ให้ความสำคัญกับประสบการณ์ (Customer Experiences) ผ่านการประสานร่วมมือกันให้บริการ ให้ ความสำคัญกับการใช้ข้อมูลการให้บริการร่วมกัน (Shared Transaction Data) และให้ความสำคัญ กับมาตรฐานกระบวนการให้บริการทำให้ง่ายต่อการกำกับและควบคุมคุณภาพของบริการ โดยส่วน ใหญ่จะมีคุณลักษณะของรูปแบบการให้บริการ ดังนี้

- มีผู้ใช้บริการทั่วไป หลากหลาย
- มีการบูรณาการกระบวนงานทางธุรกิจในระดับ Global Integration โดยมีระบบ บูรณาการระดับองค์กร (Enterprise Systems)
- มีหน่วยธุรกิจที่รูปแบบการให้บริการเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน
- มีการบริหารจัดการจากส่วนกลางโดยอาศัยฟังก์ชันงาน กระบวนงานและ การจัดการของหน่วยธุรกิจ

- มีผู้รับผิดชอบออกแบบกระบวนงานทางธุรกิจที่เป็นมาตรฐานกลาง
- มีระบบฐานข้อมูลกลางที่ถูกควบคุมอย่างเข้มงวด
- มีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ถูกกำหนดโดยส่วนกลาง

2.3.1.2 Coordination

แนวทางในการให้บริการแบบนี้ จำเป็นต้องพึ่งพาการใช้ข้อมูลร่วมกันอย่างใกล้ชิด จำเป็นต้องสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ใช้ร่วมกัน (Shared Data) หน่วยงานมักมีลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ กลุ่มเดียวกัน ให้ความสำคัญกับการให้บริการแบบบูรณาการหรือแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จหรือ One Stop Service กระบวนการให้บริการมีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน ให้ความสำคัญกับการสื่อสาร ภายในองค์กร ไม่เน้นลดต้นทุนการให้บริการ แต่เน้นประสบการณ์ของผู้รับบริการ (Customer Experiences)

ไม่จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรฐานมากนัก กล่าวคือ High Integration - Low Standardization โดยส่วนใหญ่จะมีคุณลักษณะของรูปแบบการให้บริการ ดังนี้

- มีผู้ใช้บริการในกลุ่มเดียวกัน
- มีผลกระทบต่อการทำธุรกรรมของแต่ละหน่วยธุรกิจ
- มีการให้บริการที่จำเพาะและไม่ซ้ำแบบกัน (Unique)
- มีอิสระในการบริหารธุรกิจในแต่ละหน่วยธุรกิจ (Autonomous)
- หน่วยธุรกิจเป็นผู้กำหนด/ควบคุมกระบวนงานทางธุรกิจ
- มีการใช้ข้อมูลของผู้ใช้บริการร่วมกัน
- มีการพิจารณาและลงมติร่วมกันของทุกหน่วยธุรกิจเพื่อกำหนดมาตรฐานการ บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล
- หน่วยธุรกิจแต่ละหน่วยเป็นผู้ตัดสินใจในการพัฒนาระบบงาน (Application) เอง

2.3.1.3 Diversification

แนวทางในการให้บริการแบบนี้ พึ่งพาบริการของส่วนกลางไม่มากนัก มีพันธกิจที่ ค่อนข้างจำเพาะ มีภารกิจที่เป็นแกนกลางแตกต่างจากหน่วยงานอื่น มีความเกี่ยวข้องหรือพึ่งพา หน่วยงานอื่นไม่มากนัก ไม่มีความจำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรฐานวิธีปฏิบัติหรือมาตรฐานข้อมูล มากนัก สามารถใช้ระบบดิจิทัลขั้นพื้นฐานโดยไม่ต้องพัฒนาระบบเฉพาะเพื่อรองรับการให้บริการ กล่าวคือ Low Integration - Low Standardization โดยส่วนใหญ่จะมีคุณลักษณะของรูปแบบการ ให้บริการ ดังนี้

- มีผู้ใช้บริการที่ต่างกัน หรือเหมือนกันน้อยมาก
- มีธุรกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกัน
- มีการให้บริการที่จำเพาะ และไม่ซ้ำแบบกัน (Unique)
- มีอิสระในการบริหารธุรกิจในแต่ละหน่วยธุรกิจ (Autonomous)
- หน่วยธุรกิจเป็นผู้กำหนด/ควบคุมกระบวนงานทางธุรกิจ
- มีมาตรฐานด้านข้อมูลที่ต่างกันของแต่ละหน่วยธุรกิจ
- ระบบสารสนเทศส่วนใหญ่จะถูกกำหนดโดยแต่ละหน่วยธุรกิจ

2.3.1.4 Replication

แนวทางในการให้บริการแบบนี้ เน้นการกำหนดมาตรฐานกระบวนการให้บริการ แต่ไม่จำเป็นต้องมีการประสานกันในลักษณะ เชื่อมโยงมากนัก หน่วยงานทำงานให้บริการได้อย่าง อิสระแต่มีมาตรฐานสูง ให้ความสำคัญกับการทำงานที่มีขั้นตอนมาตรฐาน ทำให้ไม่ว่าให้ใครทำ จะ ได้ผล ลัพ ธ์เห มือน กัน กล่าวคือ Low Integration - High Standardization โดย ส่วนใหญ่ จะ มี คุณลักษณะของรูปแบบการให้บริการ ดังนี้

- มีผู้ใช้บริการที่ต่างกัน หรือเหมือนกันน้อยมาก
- มีธุรกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกัน แต่มีการรวบรวมข้อมูล (Aggregation) ในระดับ การบริหาร
- มีการให้บริการที่เหมือนกันในทุกหน่วยธุรกิจ หรือสาขา
- ระดับหัวหน้าหน่วยธุรกิจ หรือสาขา มีอิสระในการจัดการโดยจำกัดอำนาจและ ดุลพินิจ ตามกระบวนงานทางธุรกิจที่ถูกกำหนดไว้
- มีการควบคุมกระบวนงานทางธุรกิจจากส่วนกลาง

- มีการกำหนดมาตรฐานข้อมูลโดยข้อมูลของแต่ละหน่วยธุรกิจ หรือสาขา จะถูก รวบรวมมายังส่วนกลาง
- มีการจัดการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลจากส่วนกลาง

2.3.2 แนวทางการพัฒนา Central Platform เพื่อรองรับบริการแบบ Multiple Portal

การพัฒนา Central Platform เพื่อรองรับบริการแบบ Multiple Portal เป็นแนวทางที่เน้น การประสานเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน มีการกำหนดมาตรฐานกระบวนการให้บริการ โดยให้ ความสำคัญกับการออกแบบประสบการณ์ของผู้ประกอบการหรือประชาชนให้ได้รับความสะดวก มากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐต้องมีการประสานร่วมมือกันเพื่อให้บริการและให้ความสำคัญกับ ก r s l ชั ขั อ มู ล การให้บริการร่วมกัน นอกจากนั้นการกำหนดมาตรฐานกระบวนการให้บริการที่สามารถกำกับและ ควบคุมคุณภาพของบริการได้อีกด้วย โดยมีสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาดังนี้

(1) Law Portal ระบบกลางทางกฎหมาย

เป็นระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการ จัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่มีผลใช้บังคับก่อนอยู่แล้ว โดยให้ ประชาชน องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย สามารถมีส่วน ร่วมในกระบวนการร่างกฎหมายด้วยการแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับร่างกฎหมายที่ตนเป็น ผู้เกี่ยวข้อง

(2) Citizen Portal พอร์ทัลกลางเพื่อประชาชน

เป็นระบบกลางของประเทศที่รวบรวมงานบริการภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ ประชาชนในการติดต่อขอรับบริการผ่านช่องทางออนไลน์ รวมถึงสนับสนุนการเชื่อมโยงบริการของ หน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เกิดบริการสาธารณะแบบเบ็ดเสร็จ อีกทั้งเป็นช่องทางสำคัญที่จะทำให้ ประชาชนได้รับรู้บริการภาครัฐมีอะไรบ้าง และสิทธิที่ควรจะได้รับ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐสามารถ พัฒนาบริการของหน่วยงานตนเข้าสู่ระบบ Citizen Portal ได้โดยง่าย

(3) Biz Portal ศูนย์กลางบริการภาครัฐ เพื่อภาคธุรกิจ

เป็นระบบที่ทำให้ผู้ประกอบการสามารถยื่นขอรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐ ได้แบบ เบ็ดเสร็จครบวงจร ผ่านช่องทางออนไลน์ ผู้ประกอบการสารมารถเข้ามาในระบบนี้ระบบเดียวแล้ว ได้รับบริการที่หลากหลายจากหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ สามารถได้รับบริการตั้งแต่ต้นจนจบผ่าน ช่องทางดิจิทัล เช่น การยื่นคำขอ การชำระค่าธรรมเนียม การได้รับใบอนุญาต ฯ

(4) Digital ID ระบบพิสูจห์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล

เป็นเทคโนโลยีเพื่อการยืนยันตัวบุคคลแบบดิจิทัลผ่านระบบออนไลน์มีความสะดวก และปลอดภัยในการยืนยันตัวตนเพื่อรับบริการต่าง ๆ จากภาครัฐและเอกชน เช่นธนาคาร ธุรกิจ ประกันภัยและการลงทุน โดยผู้ใช้บริการไม่ต้องเดินทางไปแสดงตัวตน ณ สถานที่ทำการนั้น ๆ ลด ขั้นตอนการกรอกข้อมูลและลดงานเอกสารซ้ำซ้อน

(5) Electronic Document การออกเอกสารหลักฐานของทางราชการผ่านระบบ ดิจิทัล

เป็นระบบการออกเอกสารหลักฐานของราชการผ่านระบบดิจิทัลบนแพลตฟอร์มของ สพร. โดยมีการพัฒนากระบวนบการของระบบเอกสาร ในการสร้างเอกสาร ลงนามเอกสาร ด้วยการ ใช้ลายเซ็นที่เป็นของบุคคลและนิติบุคคล โดยระบบทั้งหมดได้รับรองมาตรฐานตามกฎหมายแล้ว ส ะ ด ว ก ต่ อ การนำไปใช้งาน อีกทั้งยังมีความปลอดภัยจากการสำเนาไฟล์เอกสารอีกด้วย

(6) Government Data Exchange ระบบศูหย์แลกเปลี่ยหข้อมูลกลางภาครัฐ

ระบบศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ เป็นระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐเป็นฐานรากสำคัญในการพัฒนาระบบราชการ 4.0 และเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน แผนยุทธศาสตร์ แผนชาติ นโยบายต่าง ๆ ของประเทศ ในพระราชบัญญัติ การบริหารงานและการ ให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 จึงได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีการเชื่อมโยงและ แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันและให้สำนักงานฯ ดำเนินการพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง เพื่อ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลและทะเบียนดิจิทัลระหว่างหน่วยงานของรัฐ แ ล ะ ส นั บ ส นุ น ภ า ค รัฐ ใ น การให้บริการประชาชนผ่านระบบดิจิทัล

(7) Info ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ

ระบบบริการใหม่ที่ตอบโจทย์ประชาชนมากขึ้น ลดขั้นตอนในการติดต่อราชการ ช่วย เพิ่มวิธีการค้นหาข้อมูล รวมถึงเจ้าหน้าที่ภาครัฐสามารถจัดการบริหารข้อมูลได้ง่ายขึ้นเบ็ดเสร็จ ภายในระบบเดียว เพื่อให้ประชาชนจะได้รับบริการสะดวก รวดเร็ว พร้อมรับฟังความคิดเห็นจาก ผู้ใช้บริการ เพื่อนำไปปรับปรุงโครงการยกระดับบริการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3.3 แนวทางการใช้งบประมาณรายจ่ายแบบบูรณาการในการพัฒนาระบบอำนวยความ ส ะ ด ว ก ในการประกอบธุรกิจแบบครบวงจร (Biz Portal)

การศึกษาพบว่า รัฐ โดย สพร. และ กพร. ได้พัฒนากฎหมาย ระเบียบ และประกาศ มาตรฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บริการ และข้อมูลของภาครัฐสามารถเชื่อมโยง รวมถึงเตรียมความ พร้อมในการเชื่อมโยงบริการต่าง ๆ ของภาครัฐให้เป็นระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ที่ตอบสนองความ ต้องการของภาครัฐและประชาชนที่ต้องการบริการแบบ Once Only ลดความซ้ำซ้อนของการยื่น แบบฟอร์ม และกรอกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันแม้มีหลายหน่วยงานสามารถให้บริการแบบอิเล็กทรอนิกส์และแต่ยังคงเป็นบริการเดียวที่แยกออกจากกัน แม้ สพร. จะได้กำหนดแพลตฟอร์ม สำคัญ คัญ ผู้ คัด ผู้ คัญ ผู้ แผลตฟอร์ม ได้แก่ ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ (GDX) ศูนย์กลางบริการประชาชนในการ ติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร (Citizen Portal) และในปี 2566-2570 รัฐยังมีแผนจะพัฒนา ระบบกลางด้านกฎหมาย (Law Portal) Portal บริการเพื่อชาวต่างประเทศ และหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่แต่ ละหน่วยงานจะเร่งรัดพัฒนาระบบบริการดิจิทัลอื่นของหน่วยงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เป็นไป ตามกฎหมาย ความต้องการของประชาชน และแนวโน้มการบริการในอนาคต ซึ่งหากไม่มีการจัดระบบระเบียบและกำกับดูแลอย่างจริงจังจะเกิดการพัฒนาแบบไร้ทิศทางทำให้สิ้นเปลือง งบประมาณและขาดการบูรณาการ

เพื่อให้การบริการต่าง ๆ เชื่อมโยงกัน ลดความซ้ำซ้อนของระบบงาน หน่วยงานของรัฐ สามารถแบ่งบัน และ/หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่ ต้องมีกลไกที่จะบริหารจัดการให้ทุกบริการพัฒนาขึ้นในเวลาที่เหมาะสมมีมาตรฐานและสามารถ เชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มที่ปรึกษาฯ ได้เสนอแนวคิดระบบปฏิบัติการที่เป็นแบบ Central Platform-Multiple Portal ซึ่ง สพร. เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่พัฒนา Central Platform ตลอดจนกำกับดูแลและติดตามทุกระบบบริการบริการที่จำเป็นต้องเชื่อมต่อให้มีมาตรฐานและ ความสามารถของระบบอย่างเหมาะสมเพื่อให้ทุกระบบให้บริการได้ตามเป้าประสงค์ ด้วยเหตุผล ความจำเป็นดังที่กล่าวข้างต้น กลุ่มที่ปรึกษาฯ จึงขอเสนอกลไกลกำกับดูแลเพื่อบูรณาการแผนงาน มาตรฐาน และเทคนิคสำคัญที่เกี่ยวข้อง ด้วยกลไกงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

2.3.3.1 หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

ตามพระราชบัญญัติวิธีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มาตรา 16 มาตรา 31 และมาตรา 32 มีสาระสำคัญกล่าวคือ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับ แผนงานบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ มีหน่วยรับงบประมาณ ตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไปร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ โดยในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ให้มีจัดทำแผนงานบูรณาการซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายร่วม วัตถุประสงค์ งบประมาณรายจ่ายที่ ต้องใช้ในการดำเนินการระยะเวลาการดำเนินการที่ชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ รวมทั้งภารกิจ ของหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักและหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความ รวมเร็ว ประหยัดและลดความซ้ำซ้อน จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่าย บูรณาการ ดังนี้

- (1) หลักเกณฑ์การกำหนดแผนงานบูรณาการเพื่อให้การจัดทำงบประมาณรายจ่าย บูรณาการสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 และให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ ชัดเจนเป็นรูปธรรม จึงได้จัดทำหลักเกณฑ์การกำหนดแผนงานบูรณาการ ดังนี้
  - เป็นการดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนการปฏิรูป ป ร ะ เ ท ศ เ ป้ า ห ม า ย การพัฒนาที่ยั่งยืน กรอบแนวคิดการพัฒนาปประเทศไปสู่ประเทศไทย 4.0 แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และนโยบายรัฐบาลในประเด็น/ เรื่อง (Agenda) หรือการพัฒนาในระดับพื้นที่ (Area) ที่รัฐบาลต้องการ ขับเคลื่อนให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม มีความเร่งด่วนมีกรอบ ระยะเวลาที่ชัดเจน และมีความสำคัญในระดับวาระแห่งชาติ (National Agenda)
  - เป็นการดำเนินการรองรับนโยบาย/เรื่องที่รัฐบาลจำเป็นต้องมีการวางแผน และบริหารจัดการในภาพรวมของทั้งประเทศร่วมกัน ซึ่งรัฐบาลให้ ความสำคัญระดับสูง โดยอาศัยโครงสร้างของแผนงานบูรณาการเพื่อ เชื่อมโยงการทำงานอย่างเป็นระบบ
  - มีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไป ซึ่งไม่อยู่ในกระทรวงเดียวกัน ร่วมกันรับผิดขอบดำเนินการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการในแต่ละ เป้าหมายของแผนงานบูรณาการ

(2) วิธีการจัดทำแผนงานบูรณาการเพื่อให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีการดำเนินการเป็นไปในทิศทาง เ ดี ย ว กั น จึงกำหนดวิธีการจัดทำแผนงานบูรณาการ ดังนี้

- การจัดทำแผนงานบูรณาการ ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ เป้าหมาย ร่วม วัตถุประสงค์งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ ระยะเวลา การดำเนินการที่ชัดเจน สามารถ วัดผลสัมฤทธิ์ได้รวมทั้งภารกิจของหน่วย รับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักและหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง
- การกำหนดระยะเวลาดำเนินการของแผนบูรณาการ ต้องมีระยะเวลาใน การดำเนินการที่ชัดเจนระหว่าง 3-5 ปี หรือตามกรอบระยะเวลาที่รัฐบาล ต้องการดำเนินการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ และในกรณีที่เป็นประเด็นตามแผน ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 แผนการปฏิรูปประเทศ เป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืน กรอบแนวคิดการพัฒนาประเทศไปสู่ประเทศไทย 4.0 แผน ระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ควรกำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน ของแผนงานบูรณาการให้สอดคล้องกับระยะเวลาของแผนงานข้างตัน
- ควรมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด ดังนี้
  - 1) ควรกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในภาพรวมของแผนงานบูรณาการให้ สอดคล้องกับระยะเวลาการดำเนินงานของแผนงาน รวมทั้งแสดง เป้าหมายและตัวชี้วัดรายปีให้ชัดเจน
  - 2) ภายใต้เป้าหมายแผนงานบูรณาการ ในแต่ละเป้าหมายต้องมีหน่วยรับ งบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไป ซึ่งไม่อยู่ในกระทรวงเดียวกัน ร่วมกันรับผิดชอบ ดำเนินการ และต้องมีการกำหนดหน่วยรับ งบประมาณที่เป็นเจ้าภาพของแต่ละเป้าหมาย รวมทั้งจัดทำแนว ทางการดำเนินการของแต่ละเป้าหมายให้มีความสอดคล้องและ เชื่อมโยงกันในลักษณะห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

- 3) การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการ ต้องมีการ กำหนด ตัวชี้วัดในลักษณะของตัวชี้วัดร่วมระหว่างกระทรวงที่มี เป้าหมายร่วมกัน (Joint KPIs) และในกรณีที่ตัวชี้วัดมีการอ้างอิงกับ ตัวชี้วัดตามมาตรฐาน สากลจะต้องกำหนดการดำเนินงานและตัวชี้วัด ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดสากลดังกล่าว
- งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการเนินโครงการ/กิจกรรมของแผนงาน บูรณาการต้องเป็นงบประมาณที่นำส่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของแผน บูรณาการ โดยไม่นำค่าใช้จ่ายที่มีลักษณะเป็นงานประจำและ/หรือภารกิจ พื้นฐานของหน่วยงานมากำหนดไว้ และต้องแสดงให้ครอบคลุมทุกแหล่ง เงิน หน่วยงานเจ้าภาพหลักของแผนงานบูรณาการจะต้องร่วมกับเจ้าภาพ ในแต่ละเป้าหมายจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ของ เป้าหมายและตัวซี้วัดที่กำหนดไว้ในแต่ละปี เพื่อประกอบการทบทวนและ วางแผนจัดทำงบประมาณในปีต่อไป และจัดทำรายงานเมื่อสิ้นระยะเวลา ของแผนงานบูรณาการนั้น

2.3.3.2 แผนงานบูรณาการ

จากการศึกษาแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล พบว่าเป็นแผนงานที่มีคุณลักษณะของแผน บูรณาการครบตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการกำหนด กล่างคือ มี ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ประเด็น 20 ด้านการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐภายใต้เป้าหมาย ภ ก รัฐ มี การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ตัวชี้วัด อันดับดัชนี รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์เป็น 30 อันดับแรกใน พ.ศ. 2580 และแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ 2 เมษายน 2562 กระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่รัฐบาลดิจิทัลพร้อมทั้งกำหนด ตัวชี้วัด เป้าหมายและแผนงาน เป็น 4 ระยะ โดยกำหนดให้แผนงานระยะที่ 2 : การทำงานระหว่าง ภาครัฐจะเชื่อมโยงและบูรณาการเหมือนเป็นองค์กรเดียวกัน ดังแสดงในรูปที่ 2.3-3

รูปที่ 2.3.3-1 ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

2.3.3.3 โครงสร้างองค์กรเพื่อกลไกการขับเคลื่อน

สาระสำคัญของข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการแผนงานโครงการของ หน่วยงานเพื่อการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานและการให้บริการของภาครัฐ ใ ห้ มี ความสอดคล้องและเชื่อมโยงข้อมูลกัน อย่างมั่นคงปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ ตามพระราชบัญญัติ การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 มาตรา 5 มาตรา 6 และมาตรา 7 กล่าวคือ ให้มีแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเพื่อกำหนดกรอบและทิศทางการบริหารงานภาครัฐและการ จัดทำบริการสารสารณะในรูปแบบเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถบูรณาการข้อมูลดิจิทัลระหว่างกัน และ เมื่อประกาศใช้แผนพัฒนาดิจิทัลแล้วให้หน่วยงานรัฐดำเนินการตามแผนฯ ดังกล่าว โดยมี คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ซึ่งประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รัฐมนตรีหรือหัวหน้า หน่ ว ย เกี่ ย ว ข้ อ ง และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเป็นกรรมการและ เลขานุการ ทำหน้าที่ เสนอแนะและจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลต่อคณะรัฐมนตรี กำหนด มาตรฐานหลักเกณฑ์และออกระเบียบที่เกี่ยวข้อง กำกับและติดตามให้หน่วยงานรัฐดำเนินการตาม แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

เมื่อพิจารณาตามปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวข้างตัน กลุ่มที่ปรึกษาฯ มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมและจำเป็นอย่างยิ่งในการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาล ดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570 เป็นแผนบูรณาการเพื่อกำหนดกรอบและทิศทางการ บริหารงานภาครัฐและการจัดทำบริการสาธารณะในรูปแบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถบูรณาการ ข้อมูลดิจิทัลระหว่างกันอย่างมั่นคงปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมี สพร. ในฐานะเลขานุการ ของคณะกรรมการรัฐบาลดิจิทัลเป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักของแผนงานบูรณาการและเป็นเจ้าภาพ จัดทำงบประมาณแบบบูรณาการ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถยื่นคำของบประมาณร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานในการพัฒนาการให้บริการแบบอิเล็กทรอนิกส์ในทุกแพลตฟอร์ม ส่วนหน่วยงาน รับงบประมาณ เมื่อได้รับงบประมาณแล้วดำเนินการตามแผนงานที่ได้เสนอไว้ เพื่อให้เกิดการ พัฒนาการเชื่อมโยงบริการและข้อมูลบนแพลตฟอร์มที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด โดยเริ่มตันโครงการนำร่องจากระบบศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาคธุรกิจ (Biz Portal) เพื่อใช้ใน การพัฒนาที่เป็นตันแบบต่อไป

